

ROMÂNIA

CONSILIUL CONCURENȚEI

Piața Presei Libere nr.1, Sector 1, București, Cod poștal: 013701 • Tel.: (021) 318 1198, (021) 318 1199 • Fax: (021) 318 4908
E-mail: office@consiliulconcurentei.ro • Web: www.competition.ro ; www.consiliulconcurentei.ro

CONSILIUL CONCURENȚEI PROPUNE LIBERALIZAREA PIEȚEI PIESELOR DE SCHIMB PENTRU AUTOMOBILE

Consiliul Concurenței a finalizat investigația pentru cunoașterea *pieței pieselor de schimb pentru automobile*. Investigația a avut ca obiectiv identificarea mecanismelor de funcționare a pieței, cu scopul de a descoperi și corecta eventualele disfuncționalități de natură concurențială.

În acest scop a fost efectuată o cercetare de piață, la nivel național, în rândul companiilor din sector: constructori de automobile, producători de piese, comercianți de piese, vânzatori de automobile (dealeri auto), unități de service (reparatori). În plus, au fost chestionate și societăți de asigurare. De asemenea, în cadrul investigației a fost analizată legislația specifică sectorului și a fost realizat un sondaj de opinie în rândul consumatorilor.

În urma prelucrării datelor obținute a rezultat că piața pieselor de schimb pentru automobile a fost în 2010 de 5,9 miliarde lei, în creștere cu 2% față de anul precedent, după ce în 2009 a suferit o diminuare de 11% comparativ cu anul anterior. Comparativ cu 2008, în anul 2010 s-a înregistrat o scădere de 10%.

Comercianții de piese dețin circa trei sferturi din valoarea vânzărilor de piese de schimb estimată pentru anii 2008-2010 (ponderea deținută de comercianți, în creștere de la un an la altul). Un număr de 11 comercianți dețineau în 2010 aproape o treime din cifra de afaceri estimată pentru întreaga piață (în creștere, de la un sfert în 2008). Marii importatorii (majoritar, din segmentul independent) au obținut cele mai bune rezultate, spre deosebire de reprezentanțele auto ale căror venituri din vânzarea de piese de schimb au fost în scădere în toată perioada.

Analiza a arătat că există situații de monopol al constructorilor auto pe segmentul reprezentat de piesele de schimb de origine vizibile (caroserie, unități iluminare, geamuri auto), pentru care există protecție juridică acordată în baza legii privind protecția modelelor și desenelor. În vederea *deschiderii la concurență* a pieței pieselor de schimb vizibile Consiliul Concurenței propune modificarea legislației naționale privind protecția desenelor, prin introducerea „clauzei de reparații”. Modificarea legislației interne este permisă statelor membre în baza art. 14 din Directiva 98/71/CE (transpusă în legislația românească prin Legea nr.129/1992, cu modificările și completările ulterioare), care conține o dispoziție tranzitorie potrivit căreia statele membre mențin legile lor existente în această privință și le modifică numai *în scopul liberalizării pieței pieselor de schimb*.

Clauza de reparații constă în faptul că nu se va mai acorda protecție pentru un desen sau model care constituie o piesă dintr-un produs complex (spre ex., automobilul) utilizată în procesul de reparație a acestuia cu scopul de a-i reda aspectul inițial. Cu ocazia reparațiilor la propriul automobil, consumatorul va fi informat corespunzător cu privire la originea produsului utilizat pentru reparare, astfel încât acesta să poată alege, în deplină cunoștință de cauză, între produse concurente oferite pentru reparare (piese de origine distribuite prin rețeaua producătorului automobilului, piese de

origine furnizate direct de către producătorul piesei sau piesele alternative care au o calitate echivalentă pieselor de origine).

În urma sondajului de opinie, a rezultat că sunt dealeri auto care impun cumpărătorului, prin contractul de achiziție a automobilului, să-și efectueze reparațiile doar la reprezentanțe auto sau care sugerează, încă de la cumpărare, că se pierde garanția dacă merg la alți reparatori decât cei din rețeaua constructorului auto.

Mai mult, aproape trei sferturi din participanții la sondaj au afirmat că au fost obligați să accepte folosirea mărcii constructorului auto în operațiunile de service care nu fac obiectul garanției.

Consiliul Concurenței va sesiza Autoritatea Națională de Protecție a Consumatorului (ANPC) cu privire la abuzul de garanții al dealerilor auto, acesta fiind singura instituție în măsură să descopere și să sancționeze astfel de abuzuri ale vânzătorilor de automobile. Potrivit O.G. nr.21/1992 privind protecția consumatorilor, „libertatea de a lua decizii la achiziționarea de produse și servicii, fără a li se impune în contracte clauze abuzive sau care pot favoriza folosirea unor practici comerciale incorecte în vânzare, de natură a influența opțiunea acestora reprezintă un drept al consumatorilor, la încheierea contractelor”.

În privința pieselor de schimb contrafăcute, percepția celor prezenți pe piața pieselor de schimb este că ponderea pieselor de schimb contrafăcute folosite în România este de 27%, mult peste cea europeană. Analizând O.G. nr.80/2002 care reglementează omologarea și certificarea produselor folosite la vehiculele rutiere s-a constatat că *prevederile legate de sancționarea comercializării pieselor contrafăcute nu sunt corelate cu cele prevăzute, pentru aceeași faptă, în Legea nr.84/1998 privind mărcile și indicațiile geografice*. Potrivit O.G. nr.80/2000, introducerea pe piață a produselor pirat sau contrafăcute constituie contravenție, iar în conformitate cu Legea nr.84/1998 privind mărcile și indicațiile geografice, contrafacerea unei mărci este considerată infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă de la 50.000 lei la 150.000 lei.

În consecință, Consiliul Concurenței propune ca și vânzarea produselor contrafăcute utilizate la vehiculele rutiere să fie considerată infracțiune. O astfel de măsură ar putea avea ca efect reducerea pieței pieselor de schimb contrafăcute.

În urma prelucrării informațiilor primite de la societățile chestionate a rezultat că procedura de omologare/certificare a R.A.R este considerată de către importatorii de piese de schimb barieră administrativă la intrarea pe piață. Aceștia susțin că procedura este una greoaie, complexă și ambiguă. Neclarități de ordin legislativ invocă și importatorii de anvelope (condiții de garanție, limite de utilizare ș.a.). În opinia vânzătorilor de anvelope, prezența pe piață a anvelopelor second-hand constituie cea mai importantă chestiune care ar trebui îndreptată.

Operatorii din sectorul auto propun ca *soluții pentru îmbunătățirea legislației specifice și clarificarea unor aspecte legate de interpretarea acesteia*: existența unui ghid unic de reglementări privind activitatea de comercializare a pieselor de schimb așa încât normele tehnice RNTR să fie mai adecvat structurate pentru a fi accesibile subiecților vizati, debirocratizarea procesului de omologare/certificare și implicarea R.A.R. în privința certificării produselor, în sensul testării acestora, la solicitarea importatorului, precum și colaborarea (schimbul de informații) cu autorități de omologare/organisme de certificare din alte state membre UE în scopul obținerii de informații privind produse omologate în alte state.

Aprilie 2012

Biroul de Presă

Tel: 405.44.29 ; fax: 405.44.02; E-mail: presa@consiliulconcurentei.ro